

Til Stortingets Energi- og miljøkomité: Statsbudsjettet 2024

10. oktober 2024

Eiendom Norge er engasjert i energipolitikk fordi utviklingen i energiprisene har betydning for norsk økonomi, pengepolitikk, norske husholdningers bokostnader og inflasjon.

Dette vil i andre omgang virke inn på utviklingen i boligmarkedet, gjennom flere kanaler, både strømavgiftene i seg selv, men også via pengepolitikken. Dessuten: Krav til energieffektivitet har betydning for byggekostnadene, og de har som kjent økt med omlag 30 prosent siden pandemien.

Etter flere tiår med lav inflasjon har inflasjon våren 2022 kommet tilbake som fenomen i verdensøkonomien.

Og det er nå godt dokumentert at hovedkilden til økningen i konsumprisindeksen (KPI) under dyrtiden har vært energiprisjokket i kjølvannet av fullskalainvasjonen av Ukraina.

Sammenlignet med andre land har Norge ligget midt på treet i inflasjonsutviklingen som følge av dette sjokket.

Vi fikk en mindre oppgang enn andre land og nå også en mindre nedgang. Per september 2024 ligger KPI i Norge på 3 prosent, ett prosentpoeng over målet på 2 prosent over tid.

SSB opplyser at det var prisutviklingen på strøm som var den viktigste årsaken til at veksttakten økte fra august til september.

Strømprisene økte gjennom sommeren, og nettleie utgjør nå en betydelig større andel av strømrregningen enn tidligere. Det skyldes både den nye modellen for nettleie og at satsene i 2024 har økt.

NVE prognostiserer i en fersk rapport at alle klimatiltakene Miljødirektorat har foreslått vil kunne øke strømprisen i 2030 med 7 til 10 øre per kilowatt.

Dette tilsier at husholdninger og bedrifter vil få høyere energiutgifter i årene fremover.

Erfaringene med energipriskrisen og dens virkning på inflasjonen betyr derfor at vi må være varsomme med ytterligere politikk som en inflasjonsdrivende. Det kan være skadelig for både den enkeltes økonomi, samfunnsøkonomien og også vår egen sikkerhet. Energi-infrastruktur er som kjent særlig utsatt i dagens mer utrygge verden.

Både avgifter og politikk som gjør energi dyrere bør vi derfor forsiktig med å innføre.

Derfor er vi svært positive at regjeringen vil kutte merverdiavgiften vann og avløp, og gjennom det viser de forstår at gebyrer og avgifter er skadelig for økonomien og er inflasjonsdrivende.

Dette er grep som også bør innføres på andre områder, som strøm, hvor det er betydelig avgifter. Eksempelvis er det merverdiavgift på nettleie, som gitt den store økningen i energiutgifter, også bør være en kandidat for kutt.

Ifølge NVE kan ytterligere ENØK-tiltak i norsk bolig- og eiendomssektor frigjør hele 10 TWH årlig. Det innebærer en storstilt satsning på ENØK-tiltak blant annet i norske boliger og fritidsboliger.

Eiendom Norge mener derfor elbilstøtten gradvis må trappes ned og omgjøres til en boligstøtte – en forbrukervennlig støtte til lav-terskel energieffektivisering i norske boliger, som vi bidra til redusert energiforbruk og grønn omstilling. Det er særlig mer energivennlige vinduer og etterisolering som er tiltakene for å nå dette i boligsektoren.

Derfor foreslår vi en betydelig økning i statsbudsjettet utover til foreslåtte 587 millionene i budsjettforslaget i bevilgningene til Enova. Økningen må øremerkes til nettopp disse tiltakene, og gjør enklere.

Dette er også meget godt motkonjunkturtiltak, nå som bygg- og anleggsnæringen er på vei inn i en kraftig nedgangskonjunktur. Vi vil neste år få det største tilbakeslag for boligbyggingen siden 1946.

Det bør derfor det nå bevilges milliarder til motkonjunkturtiltak mot byggenæringen.

Enova-bevilgningene må opp i milliardklassen, og rammen til Husbanken låneordningen til utbyggere som bygger boliger med høyere krav til energieffektivitet må strykes betydelig.

I budsjettforslaget ligger det inne en reduksjon på om lag 2 milliarder i Husbankens ramme til boligbygging med høyere kvalitet. Den kan enkelt økes med 12 milliarder, og det er ikke en gang utgift for staten over tid.

Tiden for klok motkonjunkturpolitikk for flere bolig og mer energieffektivitet er nå.

Med vennlig hilsen Eiendom Norge

Henning Lauridsen

Administrerende direktør

Erik Lundesgaard

Sjef for kommunikasjon og politikk